

etni és a
éket viselni.
szletbe fog

bi pontjai a
bírósg tlkvi
zánál meg-

arásbírósg,
évi március

Szabó,
r. aljárásbíró.

OK.
ázam-
vi bér
lló la-
ri má-
dön.

mai na-
án az egy-
dig is, amíg
bérbeadás

nség, hogy
ya 1903.
órákor a
ésen bérbe
ltek meg-
20 koro-
tt, a bér-
n azonnal

Aladár.

OS

ÁK

ben.

K

“

Szerkesztősegi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső sz. sz.,
nová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kindóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 96. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, április 28.

Záró jelentés az iparkiallításról.

Nagybecskerek, április 28.

Most vettük a mult évi nagybecskereki helyi iparkiallításról a rendezőbizottság záró jelentését.

A záró jelentés, a mely egyuttal részletes statisztikai kimutatás a kiállításról, megújítja bennünk az örömet, a melylyel az iparkiallítás eszméjét fogadtuk, a lelkesedést, a melylyel sokakkal együtt a kiállítás sikerét előmozdítani igyekeztünk és azt a jóleső érzést, a mely elfogott mindannyiunkat, mikor a kiállításnak mondhatni diadalmas sikerét megérhettük.

A lehető legerősebb keretek között mozgott a kiállítás és annál is inkább kiemelkedő a siker, a melyet nemcsak a záró jelentés számadatai konstatálnak, de ipari életünkben tapasztalható föllendülés is mutat. Igaz, hogy ez a föllendülés csekély, de a hosszú pangás után mégis olyan eredmény, melyet számba kell venni s a mely a legsebb biztatást nyújtja a jövőre.

Az elismerés koszoruját kell tehát fonunk mindazoknak, akik ennek a sikernek részesei voltak. Első sorban keil ezek között megemlítenünk dr. Dellimanics Lajos főispánt, a kiállítás elnökét, aki nemcsak névleg szerepelt, de mint minden közérdekű ügyben, ugy itt is tevékeny munkával vett részt a kiállítás szervezése körül s az elért eredmény nagy részét kétségtelenül neki lehet köszönni.

Vele osztozik a siker kivívásában dr. Grandjean József, a kiállítás másodelnöke, a kiállítás idején Nagybecskerek érdemes polgármestere és Streitmann Antal főgimnáziumi tanár, a kiállítás rendezője, aki fáradhatatlan munkásságával kiváló szakértelmével hervadhatlan érdemeket szerzett a kiállítás körül.

Azok között, akik anyagilag támogatták a kiállítást, ott van első sorban a kereskedelmi miniszter és Torontálvármegye törvényhatósága, kiknek mindegyike ezer koronával járult a kiállítás költségeihez. továbbá a temesvári kereskedelmi és iparkamara, mely ötszáz koronát adott, Nagybecskerek városa négyszáz koronával és a nagybecskereki ipariskola száz koronával.

Mellettük azonban, sőt talán még előttük kellett volna leróni az elismerést a nagy közönség iránt, mely egyrészt megrendeléseivel másrészt a kiállítás látogatásával a legtetemesebb anyagi támogatással szerepel a kiállítás sikerében.

Mindent összegezve, ismételtén csak örömmel gondolhatunk vissza a kiállítás szép napjaira és ismételtén töl el bennünket az öröm és meglepedés, mikor a kiállítás fáradhatatlan és sok érdemeket szerzett rendező-bizottságának jelentését magunk előtt látjuk s a nyilvánosságnak átadjuk.

Ime a jelentés:

A mult éyben, augusztus hó 10-től 24-ig tartott helyi iparkiallításnak összes utómunkálatai immár befejeztetvén, a rendező-bizottság kötelességéhez hiven, a következőkben terjeszti záró-jelentését a nyilvánosság elé.

A kiállítás alapjai.

Kiállításunk megrendelés alapján épült fel. A megrendelést gyűjtő bizottságok s egyesek utján mintegy 12.000 korona értékű megrendelést kaptak iparosaink.

A kiállítás költségeinek fedezésére a hatóságok 3000 koronát adományoztak.

Tiszta jövedelem.

1899 kor. 10 fillér, azaz: egyeznyolcszázkilencvenkilenc kor. 10 fillér.

A tiszta jövedelem hovatfordítása.

A rendező-bizottságnak a folyó 1903. évi március hó 16-án tartott ülésén hozott határozata alapján a tiszta jövedelem a Nagybecskereken legközelebb tartandó iparkiallítás rendezésére fog fordítani s addig az összegről szóló takarékpénztári könyvecske megőrzés végett Nagybecskerek város hatóságánál helyeztetett el.

Kiállítók: Ipartanonc-iskola 1, iparos 179, segéd 56, tanonc 46, női kézimunka kiállítása 9, műkedvelő 2, iparművészei régiség 25. Összesen 318.

Kitüntetések: Iparosok részére. Diszoklevél 17, versenyen kívül jurytag 3, országos iparegyesületi ezüstérem 2, országos iparegyesületi bronzérem 4, kiállítási érem-okmány 101, elismerő oklevél 22. Összesen 149.

Munkavezetők részére. Közreműködési oklevél 8. Segédek részére. Közreműködési oklevél 50.

Jutalmak (oklevéllel vagy emléklappal). 2 iparos 50—50 kor. = 100, 13 segéd 2—2 drb. arany = 260 kor., 2 segéd 1—1 drb. arany = 20 kor. 46 tanonc 5—3—2 kor. = 105 kor. Összesen 485 korona.

Női kézimunka-kiállítók részére. Elismerő oklevél 9.

Iparművészeti régiségeket kiállítók részére. Emléklappal 25.

A megrendelést gyűjtő, a jury-bizottság, a csoport-bizottság és a rendező-bizottság érdemet szerzett tagjai részére. Emléklap 40.

Pénztári kimutatás.

Bevételek: Segélyek: a) Kereskedelemügyi m. kir. minisztértől 1000, b) Nagybecskereki ipariskolától 100, c) Nagybecskerek városától 400, d) temesvári kereskedelmi és iparkamarától 500, e) Torontálvármegyétől 1000 kor. Összesen 3000 korona.

Kiállítási belépőjegyek 2175 kor. 20 fillér.

Kiállítási utmutató 52 kor. 62 fillér.

Különféle 99 kor. 38 fillér.

Visszatérült kiadások 28 kor. 96 fillér.

Kamatok: a Torontálmegyei Takaré- és Hitelbanknál elhelyezett összegeknek 1903. február 25-ig járó kamatai 46 kor. 86 fillér.

Átfutó bevételek 3814 kor. 92 fillér. Összesen 9217 kor. 94 fillér.

Kiadások: Személyi kiadások. a) Iroda: 1. Irodák 145 kor. 2. Könyvelési és irodai teendők 160 kor. b) Szolgák: 1. Pénztár 40.

2. Jegy-ellenőrzés 40. 3. Egyéb (felügyelet, tisztogatás stb.) 289 kor., összesen 674 korona.

Dologi kiadások. a) Áruk: 1. Felszerelés (diszítés, címtáblák) 533-12. 2. Nyomatványok és írószerek 683-66. 3. Diszoklevelek, emléklapok 656-40. b) Különfelek: 1. Rendezés, installáció stb. 193-62. 2. Tűzbiztosítás 54-32. 3. Egyéb 223-80 kor., összesen 2344-92 korona.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

Jutalmak. a) 15 segéd jutalmazása, 13 á kor., 2 á 10 kor. = 280 kor. b) Tanoncok 105 kor. c) 2 iparos á 50 kor. = 100 kor., összesen 485 korona. Átfutó kiadások 3814 kor. 92 fillér.

Álladék. A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 7974. sz. betétkönyvecskéjében gyümölcsözőleg elhelyezve 1899 kor. 10 fillér, összesen 9217 kor. 94 fillér.

† Gróf Csekonics Jánosné.

— április 28.

Tegnap számunkban már hiradással voltunk özvegy gróf Csekonics Jánosné váratlan elhunytáról. A főurnó hirtelen elhalálózása vármegyeszerte őszinte igaz részvétet keltett s az elhunyt fia, gróf Csekonics Endre, v. b. t. t., m. kir. főasztalnokmester egész napon át százával kapta az ország minden részéből érkező részvétáviratokat.

Dr. Dellimanics főispán még a tegnapi közgyűlés elején jelentette be a nagy honleány elhunytát s a törvényhatósági bizottság egyhangúlag kimondta, hogy édes anyja elvesztéséért gróf

Csekonics Endrének, közéletünk e kiváló alakjának részvétét fejezi ki.

A vármegye közönsége nevében dr. Vincze híd Ernő, alispáni helyettes megleghangu részvétáviratot intézett az elhunyt grófnő fiához, gróf Csekonics Endre, v. b. t. tanácsoshoz, egyben intézkedett, hogy a ravatalra a vármegye nevében koszoru helyeztessék.

Mint fővárosi levelezőnk jelenti, özv. gróf Csekonics Jánosné elhalálózása Budapestben is élénk részvétet kelt. A magyar vöröskereszt-egylet összes épületeire kitűzték a gyászlobogót.

A temetés, mint említettük, holnap, szerdán délután 3 órakor lesz Zsombolyán.

A grófné ravatalát a belső kastélyban, ahol az utóbbi években állandóan lakott, állították föl nagy gyászpompával s itt veszi kezdetét majd a temetési szertartás.

A temetést Németh József fölszentelt püspök fogja végezni nagy segédlettel.

Csekonics Endre gróf v. b. t. tanácsoshoz a tegnapi és a mai nap folyamán számtalan részvét ávirat érkezett, köztük József főhercegtől, Klotild főhercegnőtől, Széll Kálmán miniszterelnöktől, Darányi minisztertől.

A holnapi temetésen nagy számmal vesznek részt a főúri társaság tagjai s eddig már megérkeztek Zsombolyára: Károlyi Viktor grófné, Károlyi Gyuláné grófné, Liphay Frigyes báró és neje, Nákó Sándor gróf és neje, Zselénszky Róbert gróf, Piret Lajos báró és neje, Orczy Elek báró, Széchenyi Pál gróf és neje.

A ravatal gyászpompája megragadó s már eddig is számos koszoru borítja s azonkívül még egyre érkeznek koszorúk.

A „Zsombolyai Közlöny” rendkívüli kiadásban tudatja a halálhírt, a következőket írván:

A haza legnemesebb főúri asszonyát, városunk jótékony angyalát, a grófi család bálványozott nemtőjét folyó hó 27-én reggeli öt órakor a Mindenható magához szólította.

Páratlan jótékonyága, mesés szívjósága és lángoló hazaszeretete őt a magyar hölgy mintaképévé avatták és felejthetlen emléke örök példaként fog ragyogni!

Jótéteményeinek végtelen sorát ki tudná leírni? Ott volt mindenütt, ahol bánatot enyhíteni, könnyeket felszáritani, avagy a nyomort enyhíteni kellett. A szege di nagy árvíz tette őt a legnépszerűbb mágnásasszonyává. Amidőn a háborgó Tisza által kiöntött lakosokat vigasztalni, segíteni kellett, ott volt ő az elsők között. Sajátkezűleg osztogatta a pénzt a hullámsodorta töltésen és rendelkezésre bocsátotta saját palotáját is a menekülőknél. A király adománya után az ő nagy pénzadománya érkezett elsőnek.

A hazáért türt és szenvedett. A szabadságharc idején hazafias érzéseivel a nemzeti ügy oldalán állott és nevét együtt emlegették azokéval, a kik annak szent ügyéért nemcsak lelkesedni, hanem áldozni is tudtak. Hazafiaságáért fogságot is szenvedett, midőn Haynau a szabadságharc leveretése után az újjépületbe záratta.

Gróf Csekonics Jánosné szül. Liphay Leona 1821. augusztus 19-én született. Gróf Csekonics Jánossal 1839. október 16-án kötött házasságot, a mely két nagy és nemes sziv találkozására volt.

Mint ünnepeit szépség és nagy szellemű főúri asszonynak ekkori időben legelső szalonja volt Budapestben, a melyet Kossuth, Deák, Szemere és nemzetünk nagyjai csaknem mind felkerestek.

Az egész országban mély megilletődéssel fogadják e nagy lelkű asszony halálának megrendítő hírét és sietni fognak az egész országból a kegyelet és hála adóját emléke iránt lerónni.

Legyen emléke áldott és neve ragyogjon mindörökké!

A „Hivatalos Melléklet” nélkül.

A vármegyei tisztviselők nagygyűlése.

— április 28.

Vasárnap délelőtt tartották meg a vármegyei tisztviselők helyzetük javítására irányuló nagygyűlésüket Budapesten. A gyűlésen, a melyen az országot minden vármegyéje képviselve volt, Torontál vármegyéből részt vettek: dr. Vinczehidy Ernő alispán-helyettes, dr. Mihálovics Ödön árvaszéki elnök, Zsiross Imre, Bogcha Márton, Dömötör Géza és Ország Péter árvaszéki ülnökök.

A nagygyűlést délelőtt negyed 11 órakor nyitotta meg Beniczky Lajos pestmegyei alispán szép beszéddel. A megyeháza dísztermét az ötszáznál több résztvevő zsufolásig megtöltötte.

Az elnöklő alispán ezután indítványozta, hogy a tárgyalás egyöntetűsége szempontjából hallgassa meg a nagygyűlés a megválasztott előadónak Issekutz Aurél Krassó-Szörény megye jeles főjegyzőjének előadását a fizetési tervezetről, amelyhez azután mindenki hozzászólt. Egyidejűleg a jegyzői teendők végzésével Vinczehidy Ernő, Ferdinánd Gyula, Bocskor Oszkár, főjegyzőket és Horváth József dr. főszolgabíró bízta meg az elnök.

Issekutz Aurél, a fizetésrendezési tervezet kidolgozására kiküldött bizottság előadója terjesztette be ezután a fizetési tervezetet és határozati javaslatot.

Az előadó ezután bemutatta a fizetési tervezetet a 100-as bizottság módosításaival, végül határozati javaslatot terjesztett a nagygyűlés elé.

Bornemissza László gömri alispán elismeréssel emlékszik meg a fizetési szabályrendeletéről, amely az általános kívánalmak szem előtt tartásával készült. Ha volna provinciaális, helyi érdekű kívánalmak és külön érdekek még, azok úgy is kielégítést fognak nyerni, amikor vármegyéinként külön-külön tárgyalják majd a szabályrendeletet. Indítványozza, hogy a javaslatokat fogadják el egyhangulag. (Eljenzés, taps.)

Beniczky alispán ezután a javaslatokat viharos éljenzés és lelkesedés között elfogadottnak jelentette ki.

A napirend következő tárgya a vármegyei tisztviselők országos egyesülete alapszabály-tervezetének megvitatása volt. Az elnöklő alispán felkérte Czobor László hontmegyei alispánt, mint az alapszabálytervezet kidolgozására kiküldött bizottság előadóját, hogy tegye meg jelentését.

Czobor alispán jelenti, hogy az alapszabálytervezet nem módosítások történtek. A nagygyűlés az alapszabálytervezetet felolvasottnak tekinti.

Most általános figyelem között szövegre emelkedett Goda Béla Győr vármegye alispánja és rendkívül emelkedett hangon emlékezve meg Beniczky Lajos pestmegyei alispán elnöki működéséről, óriási lelkesedéssel fogadott indítványt tett, hogy a nagygyűlés háláját és köszönetét jegyzőkönyvben örökítsék meg.

Ezután Somogyi István Nagy-küküllő vármegye alispánja lelkes beszédben indítványozta, hogy szavazzanak jegyzőkönyvi köszönetet a Czobor László alispán elnöklő alatt működött bizottságnak és az óriási szorgalmat és áttekintést igénylő fizetésrendezési javaslat fíradhatatlan készítőjének, Issekutz Aurél Krassó-Szörény vármegye főjegyzőjének. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta az indítványt.

A lelkesedés azonban valósággal akkor öltött igazán nagy mérvet, amikor dr. Vinczehidy Ernő Torontál vármegye főjegyzője határozó szövegben esetele az egész mozgalom megteremtőjének, dr. Horváth József alsó-kubini szolgabírónak és „Vármegye” című lapjának kiváló érdemeit. Egyhangú lelkesedéssel kimondták, hogy az alakítandó egyesület hivatalos lapjává tessék, szerkesztőjének pedig jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak. További indítványában dr. Vinczehidy köszönetet szavazott Hont vármegyének, mint amely első sorban tette lehetővé, hogy az eszme megvalósuljon.

Ezután Beniczky Lajos alispán elnök berekesztette a kongresszust és felhívta a jelenvőket, hogy alakítsák meg a vármegyei tisztviselők országos egyesületét.

Az alakuló közgyűlés elnökévé Beniczky Lajos alispánt, jegyzőjévé dr. Horváth József szolgabíró választották.

Az alakuló közgyűlésen Czobor László hontmegyei alispán felolvasta az alapszabály tervezetét. A 100-as bizottság az albizottság tervezetét annyiban változtatta meg, hogy az elnöki állást diszallásnak tekinti és az egyesület vezetését az ügyvezető alelnökre bízta.

A közgyűlés az alapszabálytervezetet egyhangulag elfogadta. Miután még kimondták, hogy az egyesület tisztikarát akkor választják meg, amikor az alapszabályok a belügyminisztérium jóváhagyásával leérkeznek, az alakuló közgyűlés az elnöklő Beniczky alispán életével véget ért.

A gyűlés után lakoma volt a Hungária-szállodában.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Személyi hír.** Dr. Dellimanics Lajos főispán tegnap este hivatalos ügyekben Budapestre utazott.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** A tegnapi megkezdett rendkívüli megyei közgyűlést ma folytatták dr. Vinczehidy Ernő alispáni helyettes elnöklője alatt s be is befejezték. A jegyzőkönyvet május 3-án hitelesítik. Jegyzőkönyvhitelesítők: Mencer Lipót, dr. Mangold Samu, Mayer Rezső, dr. Végh Lajos.

— **Esperesi beiktatás.** Nem régen közöltük, hogy Neurohr Károly torontál-szécsányi plébános az alsó-torontáli esperesi kerület esperesévé és tanfelügyelőjévé nevezetett ki. Az új esperest dr. Engels János eszék megyei kanonok és főtanfelügyelő szombaton iktatta be nagy ünnepességgel. A beiktatási aktus a torontál-szécsányi templomban óriási közönség jelenlétében folyt le, ahol dr. Engels kanonok megszavazta az új esperest, majd a közönséghez intézett lendületes beszédében az újonnan kinevezett esperes érdemeit esetele. Ezután az új esperes letette a hivatalos esküt és szép szavakban megköszönte az őt ért kitüntetést. Kijelentette, hogy miként a múltban, úgy a jövőben is minden tehetségét az egyház és a haza javára fogja érvényesíteni. Ezután dr. Engels kanonok fényes segédlettel celebrálta a szent misét, mely alatt az iskolás gyermekek Michels Sándor állami tanító és kanonok ügyvezetése mellett magyar misét énekeltek. Az offertoriumra Sabariich Antóné urhölgy és Vorwith Irma kisasszony adták elő művésziességgel „Ave Maria”-ját. A szent misét megelőzőleg Lebovics Dániel horvát-neuznai plébános tartott magas szárnyalású német prédikációt. Mire után a községi előjáróság az állami iskolai tanfelügyelő, az első torontál-szécsányi takarékpénztár és a torontál-szécsányi hitelszövetkezet igazgatóságai, a Bauernverein előjárói, az állami iskolai gondnokság, az ovoida felügyelőbizottság, az állami iskolai növendékek, a szécsányi intelligencia hölgytagjai és végül a kerületi papság tisztelgettek az új esperesnél, akit jókívánságaikkal halmoztak el. A tisztelgés után az esperes szokott magyar vendégszeretettel fejezte ebédet, a melyen a következők vettek részt: Dr. Engels János kanonok, Balási József főgimnaziumi igazgató, Steinbach Antal módosi főszolgabíró, Hirsch Antal módosi uradalmi felügyelő, Endresz Jakab erneszaházi, Hegedüs Dezső lázárföldi, Basch Péter szárcsai, Lebovics Dániel horvát-neuznai, Smetana Ágoston bókai, Moravetz Gyula csávosi, Rankov Lajos módosi, Sántha Pál magyar-szentmártoni, Vannay Lajos újvári, dr. Orbán Gerő istvánföldi plébánosok, Kindl János jegyző, Probst István takarékpénztári igazgató, Sabariich Antal főkönyvelő, Takó Antal áll. isk. igazgató-tanító, Michels Sándor és Frech János állami tanítók, Krumpfenacker József, Jakabházy N. máv. ellenőrök, Boga István máv. állomási főnök, Feimer István községi bíró, Kathrein Miklós hitelszövetkezeti igazgató, Grassl Jakab a Bauernverein alelnöke és Neurohr N. megyei utbiztos. Önként értették, hogy kellemes felköszöntőkben nem volt hiány. A társaság a legjobb hangulatban maradt együtt, míg egy része az esti vonatokkal elutazott, addig másik része még éjfélig ünnepelte az új esperest.

— **Áthelyezett óvónők.** A vallás- és közoktatási miniszter özv. Brünner Dánelne sz. Molnár Zsófia hosszúsóvi állami óvónőt a pancsovai és Kórsós Irma pancsovai áll. óvónőt a hosszúsóvi áll. elemi óvodához áthelyezte.

— **Gondnoksági ülés.** A nagybecskereki áll. iskolai gondnokságholnap, szerdán délután 4 órakor a központi áll. iskola értekezleti termében ülést tart. Ugyanezkor tartja ülését a községi iparostanonciskolai bizottság is.

— **A nagyszentmiklósi zárdaiskola.** A Nagyszentmiklóson felállítandó zárdaiskola ügye igen szépen halad előre. Az elmúlt héten a rom. kath. iskolaszék is foglalkozott a dologgal s majdnem egyhangulag elfogadta a Nákó Sándor gróf indítványát, hogy t. i. az iskolaépület a zárdá céljaira átengedessék. Most még csak a hitközség megkérdezése és hozzájárulása szükséges. Különben a nemes cél megvalósítása érdekében a fíradhatatlan buzgalmu grófnő az ország neveseihez intézett lelkes felhívására egyre érkeznek adományok. Így a püspöki kar tagjai s a káptalanok míg egyrészt melegehangu sorokban kívánják az eszme megtestesülését, addig másrészt szíves

adományaikkal — melyeknek különben saját helyük volna — fényesen igazolják, hogy bár ezerfelől igénybe vannak véve, mégis támogatják a hozzájuk távolabb álló nagyszentmiklósiak nemes ügyét s igyekezetét. Az elmúlt hét eredményét az itt következő adományok mutatják: Csanádi káptalan 100 k., Veszprémi káptalan 50 k., gróf Széchenyi Miklós győri püspök 40 k., Bende Imre nyitrai püspök 100 k., Szemere Pál szécsi 40 k., Wittenberger Antal eszék megyei kanonok 100 k., Blaskovich Ferenc 5 k., Egri angolkisasszonyok 2 k., Battonyai plébánia 4 k., Podány Károly urad. állatorvos 25 k., hevesi Bisicz Lajos nagybirtokos 100 k. Ez utóbbi adománynak érdekes története van. Az elmúlt nyáron az ischli fürdőben történt, hogy az emlitett nagybirtokos fiát, ki az egyik szikla tetejéről lebukott élettelenül, vértócsában találta a véletlenül arra kocsizó Nákó Sándor gróf. Azonnal segítségére sietett, kocsijára emelte s a legközelebbi szállóba vitte, hol a gondos ápolás csakhamar labra állította a szenvedőt. Az apa ezután az e körülményt felhasználó találatonyságot honorálta most e tekintélyes adományával.

— **Halálozás.** Mint lapunk zárta után értesülünk, dr. Ebner Alajos nagyikindai esperes-plébános ma délután 2 órakor Nagyikindán hirtelen elhunyt.

— **102 éves ember halála.** Tegnapelőtt hajnalban hunyt el Nagybecskereken Tóth Ferenc kisoroszi születésű volt 48-as honvéd. Tóth Ferenc 1801-ben született s így százkét éves volt s mint katona több évig szolgált V. Ferdinándot. A 48-as események bekövetkeztével megvált az osztrák hadseregtől s mint honvéd küzdött végig a szabadságharcot. Az elhunyt agg honvédet tegnap délután temették el a közokrházban.

— **Műkedvelői előadás Módoson.** A módosi zenekedvelők Módoson, május hó 2-án (szombaton) a Zagráb szálló termeiben táncal egybekötött tavaszi hangversenyt rendeznek. Belépődíj: körszék 2 kor., zártszék 1 kor. 50 fillér, állóhely 1 korona. Kezdeté este 8 órakor. A tiszta jövedelmet az egyesület alapja javára fordítják s erre való tekintettel felülfizetéseket köszönettel fogadják és hírlapilag nyugtáznak. A hangverseny műsora: 1. Dubetz: „Blaha Lujza” induló, előadja a zenekar. 2. Verdi G.: Nyitány a „Nabuccodonozor” című operából, előadja a zenekar. 3. Raimann: „Kávétracs”, tréfás letkép vonószenekarra I. hegedű Kaltenecker Albin, Ernst Lajos dr., II. hegedű Knopf István, Pereseller János, mely hegedű Schimpl János dr., Gordonka Kaltenecker Samu, nagybőgő Osztie István. 4. Donizetti: Kürtszóla a „Maria di Rudez” című operából, előadja Reichardt J. zenekarkísérettel. 5. Petőfi S.: Részlet az „Apostol” című költeményből, előadja Osztie István. 6. Wagner R.: Bevonuló induló a „Tannhäuser” című operából, előadja a zenekar. 7. Strauss János: Egyveleg a „Cigánybáró” című operettből, előadja a zenekar. 8. Sousa F.: „Fregoli” induló, előadja a zenekar.

— **Elevenen eltemetve.** Bányai tudósítónk jelenti: Dragán Nikolae munkás tegnap Bányán egy házat bontott le. Javában eszkényozta a ház egyik oldalfalát, mikor egyszerre a fal megindult s rázuhant a szerencsétlen emberre, akit maga alá temetett. Gyorsan segítségére siettek, de mire kibúzták a törmelék alól, már halott volt. A szerencsétlenül járt munkás több apró gyermeket hagyott hátra. A hatóság megindította a vizsgálatot, hogy nem terhel-e valakit felelősség a szerencsétlenségért.

— **Nagy tűz Nagy-Teremián.** Nagy-Teremián pénteken virradóra kigyuladt a gőzmalom udvarán. fűtési celokra összehalmozott szalma és cirok szár kazal. Az óriási szélben rendkívül gyorsan terjedt el a tűz a nagy mennyiségű anyagban és a tűzoltók csak a malom és környékbeli épületek megmentésére szorítkozhattak s így sikerült azokat a pusztító elemtől megmenteni. — A szalma és cirok kazlak teljesen leégtek.

Irodalom és művészet.

* **Washington György** amerikai módos nőtt. 16 éves korában már maga kereste kenyerét mint mérnök. Rajzhoz és számoláshoz értett a legjobban. Pontos és kimért volt. A nyugati vidékek néptelen birtokait kellett felmérnie, ott ismerkedett meg az indiánus élettel és hadviseléssel. Ezekben oly bölcseséget és bátorságot tanusított, hogy ő volt a francziák ellen a virginiai csapatok fővezére. Korán megházasodott és Mont-Vermonthan élt, lovagolva, vadászva, vidáman, uri módon. Abban is amerikai volt, hogy szerette a hasznót. Nem pazarolt, mindig megővta érdekét, megvédte jogát s gunyval emlegette a tüntető önzetlenségét. A nyugalmas élet és a becsületesen végzett hazafi kötelesség nem csábították nagyravágyásra s mikor mindenki attól tartott, hogy óriási tekintélyével a sereg élén magához ragadja a hatalmat, sértésnek nézte

még a feltevést is s mihelyt megkötötték a békét, lemondott a fővezérségről és hazament Vermontba családjához, hogy a régi módon éljen tovább. Jellemének azt a nagy tisztaságát, józan és nyugott egyéniségét sokszor össze szokták hasonlítani Deák Ferenczel. Amerika minden esetre köszöneti neki annyit, mint mi Deáknak. Washingtonról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 181. füzeté. Egy füzet ára 60 fillér, egy kötet díszes félbörkötésben 8 ft. Kapható minden hazai könyvkereskedésben s részletfizetésre is a kiadóhivatalban: Révai Testvérek Irodalmi Intézet Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

* **Mici keringő.** Mójsze Konsztantin ilyen alatt egy keringőt adott ki, mely hasonlóan a szép tehetségű zenész többi szerzeményeihez, bizonyára nemsokára nagy népszerűségnek fog örvendeni. A keringő dr. Dellimania és Lajosné született Szladovics Mici urnőnek van ajánlva. Kapható a szerzőnél és a helybeli könyvkereskedésekben.

* **Asszonyok.** Fenyéri Jakab ur szeptember hónapban „Asszonyok” címen egy novellakötetet ad ki. A könyv ára füzve 2 korona, díszes bőrkötésben 4 korona, mely összeg május hó 15-éig a szerző címére (Nagybecskerek) küldendő. Gyűjtőknek minden 10 előfizető után egy díszkötetes tiszteletpéldány jár.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április 28-án.

Távírási tudósítás.

Budapest, április 28.

A képviselőház ma délelőtti ülést tartott.

Napirend előtt Polónyi Géza szólal föl és személyes kérdésben reflektál a miniszterelnök beszédére. Polónyi beszédében a magyar nyelv kérdését óhajtja tisztázni a hadseregben. A magyar nyelv ügye nem lehet közös ügy s a közös hadügy-miniszter azzal nem rendelkezhetik. Ha volna ilyen rendelet úgy a kormányt vád alá kellene helyezni. (Tetszés a szélsőbalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy Polónyi felszólalására nem válaszol érdemlegesen. Ő nézeteit tegnap részletesen kifejtette. De nem egy rendeletről van itt szó, hanem arról, hogy hogyan magyarítottak egy törvénycikket. A törvénycikkek közös ügyekre is statuálják a magyar minisztérium felelősségét. Erélyesen visszautasítja, mintha az ő magyarizálásában alkotmányértés lenne. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Polónyi Géza fentartja azt a kívánságát, hogy mutassék elő azt a rendeletet, a mely a közös hadseregben megállapítja a német nyelvet.

Ezután áttértek az indeminálás tárgyalására, a melynek során ma Krasznay Ferenc és Csavolszky Lajos beszélnek a javaslat ellen.

Kisfaludy Béla temetése.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kisfaludy A. Béla egyetemi tanár, a Szent István-társulat alelnökét a költő Kisfaludyak unokaöccsét, aki vasárnap halt meg, ma délután 4 óra körül temették el nagy részvét mellett a Szent István-társulat palotájából.

Az angol király Rómában.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából táviratozzák: Edward angol király tegnap délután érkezett Nápolyból Rómába, ahol nagy ünneppielleg fogadták. A házakat angol és olasz lobogók díszítették s az utcakon óriási közönség tolongott. Edward király az angol nagykövetségre hajtatott s itt száll meg, mert a pápát csak úgy látogathatja meg, ha saját területéről vagyis a követségről megy el hozzá.

Nagy sikkasztás egy adóhivatalnál.

Budapest, április 28. (A „Torontál” ered. táv.) Lugosról táviratozzák: Az itteni pénzügyigazgatóság kiküldöttjei Oravicán az adóhivatalnál rovacsolva, nagy sikkasztást fedeztek fel. Eddig 47000 korona hiányt konstataáltak, a miből azonban 17000 koronát elrejtve megtaláltak. A vizsgálat során Reitter Hugó adótárnok bevallotta,

hogy ő követte el a sikkasztást Szabó Mócsi ellenőrrel és már tíz éve sikkasztják az állam pénzét. A sikkasztó tisztviselőket letartóztatták. A vizsgálat folyik.

A malária gyógyítása.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zarából jelentik: Kossel tanár, a berlini bakteorologiai osztály főnöke, a trieszti tengerészeti hatóság egyik főosztályosja és több trieszti orvos kíséretében tegnap Zarába érkezett, hogy Battara dr. orvos által a malária gyógyításánál követett rendszert tanulmányozzák. Battara dr. Nona közönségben, hol a malária nagy mértékben pusztított, új gyógyrendszerével bámulatos sikereket ért el. Most a Zarához közel fekvő Val di Lemme községben tesznek kísérletet.

Határidő-úzl.

Budapest, április 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kissé csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	— — — —
Buza (júliusra)	7.47 — —
Tengeri (májusra)	6.18 — —
Tengeri (júliusra)	6.22 — —
Rozs (októberre)	6.50 — —
Zab (októberre)	5.56 — —

500. sz. hft 5 1902.

(366—1.1)

Ő Felsege a Király nevében!

A nagybecskereki kir. törvényszék mini büntető bíróság dr. Polgár Sándor kir. törvényszéki bíró elnöke alatt, dr. Selymessy Sándor kir. törvényszéki bíró és Kövér Lajos kir. törvényszéki bíró, valamint Horváth Geza kir. törvényszéki aljegyző mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett a vádtanácsnak 1902. évi 107. sz. alatt kelt vádhatározatában Ro'sa Béla ellen becsületsértés vétsége miatt foglalt vád fölött a kir. törvényszéknek 1902. évi 107. szám alatt kelt végzése folytán dr. Holländer László magánvádlónak szabadlában levő vádlottnak, dr. Balassa Ármán szegedi ügyvédnek, mint védőnek jelenlétében 1902. évi február hó 11-ik napján megtartott nyilvános főtárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg

Itelt:

Vádlott Ro'sa Béla bánát-komlósi születésű, 52 éves, római kath. vallású, nős, családos, fűszerkereskedő, nagybecskereki lakos bűnösnek mondatik ki a B. T. K. 261. §-ában ütköző és a B. T. K. 259. §-ában meghatározott módon, illetőleg nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés vétségeiben, amelyet az által követett el, hogy az iratoknál fekvő 1901. évi október 2-án kelt A) alatti nyilatkozatban és 1901. évi november hó 4-én kelt B) alatti nyomtatványban, melyek közül az elsőt falragaszok, hírlapi közzétételés szétküldés, a másodikat pedig szétküldés útján terjesztette, dr. Holländer Lászlót hazugnak, aljas rágalmazónak nevezte s kijelentette róla, hogy őt a közmegegyezésnek adja át és ezért a B. T. K. 259. §. alapján, a B. T. K. 92. §-ának alkalmazásával az 1892-ik évi XXVII. törvényekben meghatározott célokra fordítandó, az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett fizetendő s behajthatlanság esetén a B. T. K. 53. §. értelmében 10 (tíz) napi fogházra átváltoztatható 100 (egyszáz) korona pénzbüntetésre, mint fő- és ugyanazon célra, ugyanazon határidő és jogkövetkezmény terhe alatt fizetendő s behajthatlanság esetén szintén a B. T. K. 53. §-a értelmében 5 (öt) napi fogházra átváltoztatható 50 (ötven) korona pénz-, mint mellék-büntetésre ítélték; köteles egyszersmind a m. kir. kincstárnak 33 kor. 80 fillér eddigi s a még felmerülő bünyői költségeket a fennálló szabályok értelmében megfizetni; köteles továbbá dr. Holländer László pótmagánvádlónak 70 korona ügyvédi és 30 korona egyéb eljárási költségeket az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett megfizetni.

A fenn érintett becsületsértést tartalmazó A) és B) alatti nyomtatványoknak még meglévő példányai a B. T. K. 62. és a Bprts. 574. §-a értelmében elkoboztatni és megsemmisíteni rendeltetnek.

Végre ezen ítélet jogerőre emelkedése után a „Torontál” és „Nagybecskereki Hírlap”-nak a jogérvényes ítélet kihirdetése vagy kézbesítése után megjelenő első száma elején a B. T. K. 277. és a Bprts. 574. §§-ai értelmében indokaival együtt egész terjedelmében vádlott költségére közzétetni rendeltetik.

Dr. Kardos Samu ügyvédnek díjai saját fele, vagyis dr. Holländer László ügyvéd irányában 70 koronában állapították meg a Bprts. 486. §-a értelmében.

Indokolás:

A kir. törvényszék vádlott Ro'sa Bélának a főtárgyaláson tett beismerése alapján bebizonyítottak vette azon tény, hogy ő az iratoknál fekvő 1901. évi október 2-án kelt A) alatti nyilatkozatot és az 1901. évi november hó 4-én kelt B) alatti nyomtatványt más egyén által megfogalmaztatta, aztán pedig az elsőt falragaszok, hírlapi közzététel és szétküldés, a másodikat pedig szétküldés útján önmaga terjesztette.

Ezen nyomtatványok elsejében, illetőleg az A) alatti nyomtatott nyilatkozatban Ro'sa Béla azt mondja, hogy róla egy ember szeptember 30-án d. u. 5 órakor nyilvános helyen azt mondotta, hogy ő „periekedési mániában szenved és abból kifolyólag több száz, sőt ezer forintokat is költött, felhívja — ugymond — emélfogva az illetőt, hogy ezen hazug állítását 30 nap alatt vagy bizonyítsa be, vagy nyilvános helyen vonja vissza, különben kénytelen lesz őt megnevezésével a közönség ítéletének és mint aljas rágalmazót a közönség megvetésének átadni.

A B) alatti nyomtatványban, mely Holländer László ügyvédhez van címezve, vádlott Ro'sa Béla már azt tette közzé, hogy miután a harminc nap lejárt anélkül, hogy Holländer László azon állítását, hogy Ro'sa Béla periekedési mániában szenvedne s hogy sok száz, sőt ezreket költött perekre, nem igazolta stb. stb., tehát ezen állítását aljas rágalomnak nyilvánítja, azt célszerű hazugságnak és rágalmazásnak jelenti ki s ezáltal is a legnagyobb megvetéssel utasítja vissza.

Ezen nyomtatványok egybevetéséből tehát kétségtelen, hogy Ro'sa Béla vádlott dr. Holländer Lászlót nevezte hazug, aljas rágalmazónak s oly egyénnek, akit a közönség megvetésének ad át.

Mint hogy pedig az idézett kifejezések által vádlott Ro'sa Béla dr. Holländer Lászlót becsületsértésben meggyalázta s minthogy e meggyalázó kifejezéseket nyomtatványok útján tette közzé és terjesztette; emélfogva őt az ítélet rendelkező részében körülírt becsületsértés vétsége miatt elítélni kellett.

Vádlottnak a B. T. K. 79. §-ára alapított azon védekezését, hogy ő önvédelemből azért tette közzé az A) és B) alatt esatolt és fenn körülírt nyomtatványokat, mert róla 1901. évi szeptember hó 30-án dr. Holländer László egy általa ellene folytatott becsületsértési ügy tárgyalása alkalmával a szegedi kir. ítélőtábla előtt azt állította, hogy ő periekedési mániában szenved s hogy százakat és ezreket elköltött perekre s ezzel az ő kereskedői reputációját akarta tönkretenni, a kir. törvényszék felmentés alapjául azért nem fogadhatta el, mert, habár az, hogy dr. Holländer László vádlott Ro'sa Béláról akként nyilatkozott, dr. Demkó Endre és dr. Heimann József tanúk vallomásaival a főtárgyaláson beigazolást nyert, — vádlott Ro'sa Béla a sértegetést csak később, más alkalmakkor viszonzotta és így sértő eljárása, illetőleg cselekménye a jogtalan visszatorlás jellegével bír.

De nem fogadhatta el a kir. törvényszék vádlottnak a jogos magánérdek megóvására alapított védekezését sem, mert vádlott jogos magánérdekét — amennyiben azt megsértve találta — a becsületsértő kifejezések használata nélkül is megóvhatta volna.

A büntetés kiszabásánál azon súlyosító körülménnyel szemben is, hogy vádlott hasonló büncselekményért már büntetve volt, vádlottnak a főmagánvádlóval korábban folytatott pereiből származott ellenséges indulata, továbbá az, hogy a köztük lefolyt korábbi becsületsértési ügy tárgyalása alkalmával, amidőn vádlott 8 napi fogházra és pénzbüntetésre ítéltetett, az ügy keretében nem tartozólag és alaptalanul azt állította főmagánvádló a vádlottról, hogy az periekedési mániában szenved és perekre százakat és ezreket költ, továbbá, hogy a sértő nyomtatványokat nem maga fogalmazta és alacsony fokú műveltségénél fogva a sértő kifejezések horderejét teljes mérvben felfogni nem tudta, annyira nyomtatók körülményeknek vétettek, hogy vádlottra a B. T. K. 92. §-ának alkalmazásával, fogház helyett csupán pénzbüntetés volt kiszabható.

A bünyői, ügyvédi, képvisleti eljárási költségek viselésére vádlott a Bprts. 480. §-ának első bekezdése alapján elítéltetése folytán köteleztetett.

A sértő nyomtatványok még meglévő példányai elkobzásának és megsemmisítésének elrendelése a B. T. K. 62. és a Bprts. 574. §-án alapul.

Ezen ítélet és indokainak jogerőre emelkedése után a „Torontál” című helyi lapban, mint a melyben a sértő kifejezések annak idején közzétettek és a „Nagybecskereki Hírlap”-ban leendő közzététele a B. T. K. 277. és Bprts. 574. §§-ai értelmében rendeltetett el vádlott költségére.

Végre az ügyvéd képvisleti költségek megállapítása a Bprts. 485. §-án alapul.

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint büntető bíróságnak, 1902. évi február hó 11. napján tartott üléséből.

Zsiross Lajos,

elnök.

Dr. Puskár Dezső,

jegyző.

